

Risk ölçüm esasları

Fonun maruz kalabileceği risklerin ölçümünde kullanılan yöntemler:

Fonun yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun bir risk yönetim sistemi oluşturulmuştur.

Piyasa Riski: Fonun piyasa riski ölçümünde Riske Maruz Değer (RMD) yöntemi kullanılır. RMD, belirli güven aralığında ve ölçüm süresi içinde bir fon portföyünün kaybedebileceği maksimum değeri ifade etmektedir. RMD piyasa fiyatlarındaki hareketler nedeniyle edilecek zarar limitini değil, belirli varsayımlar altındaki muhtemel zarar limitini göstermektedir. RMD günlük olarak, tek taraflı %99 güven aralığında, tarihsel gözlem yöntemi, 20 iş günü elde tutma süresi ve en az 1 yıllık (250 iş günü) gözlem süresi kullanılarak hesaplanır. Ancak olağan dışı piyasa koşullarının varlığı halinde gözlem süresi kısaltılabilir. RMD hesaplamalarına fon portföyünde yer alan tüm varlık ve işlemler dahil edilir. Türev araçlardan kaynaklanan riskler de bu kapsamda dikkate alınır.

Likidite Riski: Fonun likidite riski kapsamında, fon portföyündeki finansal varlıkların türü ve geriye dönük giriş/çıkış verileri hesaba katılarak, normal ve olağanüstü piyasa koşullarına fonun yüzde kaçının ne kadar sürede likide edilebileceği detaylı olarak incelenir. Bu kapsamda fon portföyündeki varlıkların işlem hacmi, paylaşım tutarı, ihraç tutarı, alış/satış fiyatı gibi parametrelerin kullanıldığı niteliksel yöntemler ile varlığın türü, dayanak şirketinin faaliyet gösterdiği sektör, varsa kıymetin kendine özel durumları gibi niceliksel bilgiler birlikte değerlendirilir.

Karşı Taraf Riski: Fonda firmaların ihraç ettikleri yatırım araçlarına yatırım yapılabileceğinden kredi riski doğmaktadır. Kredi riskinin ölçümünde ihracı gerçekleştirilen firmalar hakkında yeterli derecede mali analiz ve araştırma yapıldıktan sonra firmalar, uygulama da nicel ve nitel kriterlerden oluşan etkin bir derecelendirme sisteminden geçirilmektedir. Yatırım araçlarını ihraç edecek firmalar için nicel kriterler, firmanın karlılığı, borçluluk oranı, öz sermaye büyüklüğü, sektöründeki pazar payı gibi ölçülebilir değerlerden oluşurken nitel kriterler, firmanın kurumsal yönetişimi ile ilgili bağımsızlık, şeffaflık, hesap verilebilirlik ve profesyonel yönetim gibi ölçülebilir olmayan değerlerden oluşmaktadır.

Borsa dışı türev araç (vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi) ve swap sözleşmeleri ile diğer sözleşmelere ilişkin karşı taraf riskinin hesaplanmasında; Finansal Raporlama Tebliği'nin 9. maddesi çerçevesinde, TMS/TFRS hükümlerine uygun olarak takip yapılır ve pozisyonların anlık olarak hesaplanan piyasa değeri günlük olarak dikkate alınır. Tek bir ihraççı kuruluşu yönelik karşı taraf riski borsa dışı sözleşmelerin pozitif piyasa değerlerinin toplamı şeklinde hesaplanır.

Opsiyon sözleşmelerinde Black&Scholes modeli kullanılarak günlük olarak hesaplama yapılır ve bulunan değer piyasa değeri olarak kabul edilerek karşı taraf riski hesaplaması yapılır. Sözleşmenin karşı tarafından fiyat kotasyonunun verilmesi halinde, bu fiyat piyasa değeri olarak kabul edilir ve karşı taraf riski hesaplamasında dikkate alınır.

Kaldıraç yaratan işlemlerden kaynaklanan riskin ölçümünde Rehber'de belirlenen esaslar çerçevesinde Mutlak RMD yöntemi kullanılacaktır. Serbest fon olması sebebiyle fonun RMD limiti bulunmamaktadır.

Operasyonel Risk: Faaliyetler içerisinde fonun operasyonel süreçlerindeki aksamalar sonucunda zarar oluşması olasılığını ifade eder. Operasyonel riskin kaynakları arasında kullanılan sistemlerin yetersizliği, başarısız yönetim, personelin hatalı ya da hileli işlemleri gibi kurum içi etkenlerin yanı sıra doğal afetler, rekabet koşulları, politik rejim değişikliği gibi kurum dışı etkenler de olabilir. Operasyonel risk kapsamında, Fon giderlerine yansıyan hatalı işlemlere ait veri tabanı tutulmaktadır.

Fonun yasal ve mevzuat riskine konu olmaması bakımından yatırım kısıtlarının ilgili mevzuat, tebliğler, sözleşmeler, Yatırım Karar Alma Süreci ve Yatırım İlkelerine, Risk Politikası ve ilgili mevzuata uygunluğunun kontrolü ve gözetimi İç Kontrol Birimi tarafından günlük olarak yerine getirilir. Ayrıca Fon'un kaldıraç limitine uygunluğunun kontrolü yine İç Kontrol Birimi tarafından günlük olarak yerine getirilerek kaldıraç seviyesine ve limitlere uyum aylık bazda raporlanır.

Değerleme Esasları

Fon portföyündeki varlıklara ilişkin değerlendirme esasları Kurulun II-14.2 sayılı Finansal Raporlama Tebliği, Kurulun i-SPK.52.4 (20.06.2014 tarih ve 19/614 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilen Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber ve TSPB Kolektif Yatırım Kuruluşları Portföylerinde Yer Alan Varlıkların Değerleme Esasları Yönergesi'nde yer alan esaslara uygun olarak belirlenir.

Ayrıca, Kurulun II-14.2 sayılı Finansal Raporlama Tebliği'nin (8) ve (9) nolu alt bentleri kapsamındaki varlıklar, piyasa fiyatını en doğru yansıtacak şekilde güvenilir ve doğrulanabilir bir yöntem ile değerlendirilmeli; 8 nolu alt bent kapsamındaki varlıkların değerlendirme esasları ise Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan TMS/TFRS dikkate alınarak belirlenir.